

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viittausohje:

Varmola, T. 2018. Jatkuvan koulutuksen renessanssi. Blogikirjoitus 22.5.2019. Arene.fi.

<http://www.arene.fi/blogi/jatkuvan-koulutuksen-renessanssi/>

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Jatkuvan koulutuksen renessanssi

Suomi elää pitkästä ajasta taloudellisessa noususuhdanteessa. Sen myötä puhe työelämässä olevan aikuisväestön jatkuvasta koulutuksesta on yhtäkkiä kaikkien huulilla.

Suhdanne on muuttunut nopeasti. Pääministeri **Juha Sipilän** hallituksen ohjelmassa vuodelta 2015 ei ole viittaustakaan aikuisväestön koulutukseen. Nyt puhutaan miljoonan työikäisen koulutustarpeesta, osaamisen päivittämisestä.

Työelämän muutosta pidetään ainutkertaisena. Tokkopa vaan. Rakennemuutos oli Suomessa raju 1960-luvulla ja se jatkui voimakkaana myös 1980-luvuilla. Yliopistot pyrkivät vastaamaan tähän haasteeseen perustamalla täydennyskoulutuskeskuksia niin avointa yliopistotoimintaa kuin täydennyskoulutusta varten.

Esko Ahon hallituksen aikana Suomi oli syvässä lamassa. Ahon hallitus investoi kuitenkin koulutukseen ja tutkimukseen: aikuiskoulutus sai paljon rahaa Ahon hallituksen valtiosihteeri **Timo Relanderin** ideoimalla paketilla ("Relanderin rahat"). Perustettiin valtakunnallisia osaamiskeskuksia, josta Mauri Pekkarinen kantaa mielellään kunniaa.

Nyt tuntuu siltä, että jatkuvan koulutuksen haasteiden edessä on neuvottomuutta

Avoimen yliopiston tai ammattikorkeakoulun tutkintoväylän avaaminen ei ota edetäkseen.

Korkeakouluihin luotiin erikoistumisopinnot järjestelmä tutkintoja täydentämään. Niiden toteutus on tehty niin mutkikkaaksi, että moni on valmis niistä luopumaan. Ammattikorkeakouluilla oli hyvin toiminut erikoistumiskoulutuksen malli – palattaisiinko siihen?

Kun suhdanteet paranevat kaivetaan esille muuntokoulutus, niin nytkin. Eikö korkeakouluissa pitäisi olla jatkuva mahdollisuus muuntokoulutuksen järjestämiseen?

Monet näkevät ratkaisuna moduuliperustaiset opetussuunnitelmat ja sen, että osaamista voisi täydentää "ostamalla" moduuleja. Kokeilemalla nähdään, miten tämä toimii.

Jotain uuttakin on 2000-luvulla saatu aikaan: ammattikorkeakoulujen ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot (YAMK) ovat hyvä vastaus työelämän muutostarpeisiin.

Meillä taitaa olla tarjonta- ja resurssiongelma. Kun korkeakoulujen rahoituksessa on koulutuksessa keskitytty tutkintoihin, niin niitä myös tuotetaan.

Iso laiva kääntyy hitaasti

Resurssointi vaatisi hyvää yhteispeliä kolmen tahon kesken: yksilö – työnantaja – korkeakoulu. Uutta rahaa ei OKM:stä taida löytyä, joten rahaa pitäisi löytyä niin aikuisilta kuin heidän työnantajiltaan. Olisiko tässä koulutuksen palvelusetelien paikka?

Jatkuva koulutus on ollut korkeakoulujen kolmas tehtävä, osa palvelutehtävää. Se ei ole viime vuosina saanut arvostusta: korkeakoulut ovat purkaneet niiden tarjontaorganisaatioita – esimerkiksi täydennyskoulutuskeskuksia – melkein kokonaan.

Sipilän hallitusohjelmassa sanotaan: ”Suomi on maa, jossa tekee mieli oppia koko ajan uutta”. Siirrytään sanoista tekoihin ja kokeiluihin 1980- ja 1990-lukujen tapaan, jotta tavoite toteutuisi aikuisillekin.

Tapio Varmola
hallituksen puheenjohtaja, rehtori
Arene